

5/3/85

EL LENGUATGE

Per poc

Encara que el mot quantitatiu *poc* és, pel significat, el contrari o antònim de *molt*, el cas és que gramaticalment són dos mots de comportament molt diferent, sovint no intercanviables —per exemple, en la frase *Poc t'ho diré*—, i que han originat sengles sèries de locucions sense cap relació les unes amb les altres. Sobre les locucions formades amb *poc* convenen, potser, alguns aclariments. Una de les més habituals és *a poc a poc*, que, excepcionalment en el camp de les locucions, té la seva variant diminutiva *a poç a poquet*, totes dues degudament recollides pel Diccionari Fabra i la Gran Enciclopèdia. En textos sense revisar, o mal revisats, apareix sovint sense la *a* inicial, cosa que es considera generalment deguda a la influència del castellà. Però, sorprenentment, a la Gramàtica pòstuma de Fabra, en el capítol dedicat a la derivació (pàg. 141), indica efectivament *poc a poc* i *poc a poquet*, en contradicció amb la llista de les principals locucions adverbials (pàg. 81), on apareix *a poc a poc*. Les petites errades tipogràfiques aparegudes

en les primeres edicions d'aquesta obra no són escasses (moltes d'elles esmenades en edicions posteriors per indicació nostra), però en aquest cas concret ja no sabriem sinó suggerir que s'estudiés detingudament. Tots els bons autors moderns, certament, coincideixen a escriure *a poc a poc*, i en tenim recollits dotzenes d'exemples.

El Diccionari i l'Enciclopèdia recullen l'expressió *de poc*, amb què s'indica que ha faltat poc perquè una cosa tingués lloc, amb l'exemple comú *Vés més amb compte: de poc caus, ara*. En alguns casos, s'usa amb una negació expletiva: *Va anar de poc com no l'encerterés* (Diccionari Fabra, "anar"). Hi ha qui, en lloc de *de poc*, en aquest cas diu *per poc*, però és dubtós que sigui correcte. L'expressió *de poc* també s'usa significant "recentment", cosa que els repertoris indicats no recullen: *Al peu d'una soca cremada de pi jeia, acoltellat de poc, el cos d'un home jove* (J.V. Foix, *Obres completes*, II, pàg. 161).

El Diccionari Fabra i l'Enciclopèdia tampoc no recullen l'expressió *per poc que*, de formació anàloga a la sèrie *per més que, per molt que, per gran que*, etc., però que no comparteix el seu valor concessiu: *Ara, per poc que t'hi fixis, veuràs que s'usa un altre estil* (P. Calders, *Invasió subtil*, pàg. 43). Creiem que és totalment incorrecte de dir, en aquest cas, com fa algú, *A poc que t'hi fixis...*

Albert Jané